

Pěstování bylinek - vytvořte si bylinkovou zahrádku na terase či v kuchyni

Vytvořit si vlastní bylinkovou zahradu je snadnější, než si myslíte. Bylinky můžete pěstovat na zahrádce, na terase či balkóně, ale i v interiéru. Vybrat si můžete z celé škály různých bylinných druhů. Tento článek Vám pomůže s rozhodnutím, které bylinky jsou pro Vás vhodné. Navíc se podíváme na to, jakou pravidelnou péči bylinky vyžadují.

V posledních letech stále více lidí touží po **pěstování vlastních bylinek** nebo i pár keříků jahod, rajčat či další zeleniny. A jakpak by ne. Čerstvé bylinky a koření využijete nejen v kuchyni při přípravě jídel, ale poslouží také při **domácím léčení** (jako nálevy, koupele či obklady) i jako **kosmetika**. Kromě toho je bylinkové zákoutí krásné na pohled, provoní váš byt či zahradu a navíc bylinky odpuzují mnohé škůdce, což se může hodit, obzvláště když pěstujete i jiné plodiny.

Bylinkovou zahrádku si můžete založit bez ohledu na to, jestli máte domek se zahradou nebo městský byt. Na pěstování bylinek bohatě postačí **okenní parapet** a bylinky v truhlíku můžete i různě zkombinovat. Pokud máte k dispozici venkovní prostor, je to ještě příznivější situace. Od jara do podzimu díky tomu můžete mít stálý přísun čerstvých bylinek.

Jaké zvolit bylinky do bylinkové zahrádky

Máta

Máta je typickým základem každého bylinkového záhonu. Její hlavní výhodou je, že je velmi nenáročná a má všestranné využití – hodí se do letních nápojů, na přípravu čajů i dezertů. Nevýhodou jsou její dlouhé podzemní kořeny, které mohou znemožňovat růst ostatním rostlinám. Mátu proto vysadte dál od ostatních bylinek.

Podobné dlouhé či aromatické podzemní kořeny má také **estragon** či **pelyněk**, proto i jejich pěstování dobře zvažte.

Šalvěj

Šalvěj je také skvělou a nenáročnou bylinkou. V kuchyni ji využijete pro kombinace s kuřecím, krutím i s tučnějšími masy, navíc ji můžete použít také k výrobě léčivých protizánětlivých odvarů. Jako středomořská bylina se hodí pro pěstování na prosluněném místě a v písčité vrstvě zeminy.

Tymián a rozmarýn

Podobné středomořské podmínky ocení také tymián a rozmarýn – ten je obzvláště vhodný i k pěstování v interiéru.

Meduňka a další

Mezi nenáročné bylinky, které snesou téměř jakékoliv podmínky, patří meduňka, dobromysl, sléz, majoránka, kerblík, saturejka, heřmánek či bazalka. Poslední jmenovaná je opět velmi vhodná také pro pěstování v interiéru např. na okenním parapetu.

Oblíbené vlhkomilné bylinky, které najdou uplatnění na stinných a vlhkých místech vaší zahrady, jsou především **petržel** (kadeřavá i plocholistá) a pažitka. Na podobných místech můžete pěstovat také libeček, u něj jen myslete na to, že je bylinkou hodně vysokou.

Jaké bylinky se spolu snesou a jaké ne?

Jednoduché pravidlo zní, že bylinky s podobnými nároky na půdu, světlo a vláhu se **vedle sebe dobře snášejí**. Petržel můžete pěstovat s pažitkou, meduňku s dobromyslem, majoránkou a bazalkou a tymián s rozmarýnem a šalvějí.

Dále vždy myslete na to, že vysoké rostliny nesmí zastínit nízké. **Vyšší bylinky** proto sadte vždy do pozadí záhonu nebo ještě lépe – v samostatné skupince.

Jak a kam bylinky vysadit

Vhodné místo pro pěstování bylinek

K **založení bylinkové zahrádky** nepotřebujete mnoho místa. K pěstování základních kuchyňských bylin vám bude stačit plocha o rozloze zhruba tří metrů čtverečních. Na zvolený prostor by mělo svítit slunce, ideální jsou slunná a polostinná stanoviště orientovaná na jihovýchod a v závětrí. Myslete na to, že na severní straně či trvale **zastíněném místě** vám bylinky moc prospívat nebudou.

Kdy a jak vysadit bylinky?

Ideální je začít s přípravou bylinkové zahrádky na jaře či případně na podzim. Bylinky můžete na zahradu vyset nebo si koupit už hotové rostlinky. Mezi druhy, které nemají problém vyklíčit přímo na záhoně, patří **kopr, koriandr, kerblík, bedrník, petržel, fenykl, kmín** nebo **anýz**. Naopak druhy, které vyžadují předpěstování v truhlíku a které je často lepší koupit již vzrostlé, jsou např. **saturejka, majoránka, bazalka** či **listový celer**.

V dnešní době není problém v zahradních centrech či na různých farmářských trzích koupit předpěstovanou téměř jakoukoliv bylinku, to vám může tvorbu vaší zahrádky značně ulehčit.

Půda vhodná k pěstování bylinek

Bylinky rostou v různých půdních podmínkách, různým bylinkám proto vyhovuje různé složení půdy. Chybu určitě neuděláte, pokud použijete spíše propustnou půdu nebo substrát, ideální bude vylehčit těžší jílovitou půdu pískem. Koupit také můžete substrát přímo určený pro **bylinkové zahrádky**.

Vrstva zeminy musí odpovídat velikosti kořenového systému. Vhodná pomůcka je následující: hloubka kořenů odpovídá zhruba velikosti nadzemní části bylinky. Bylinky s křovitými kořeny (např. petržel) a vysoké druhy koření hluboko, jiné druhy prorůstají půdu plošně ve střední hloubce a např. máta má kořeny spíše pod povrchem a více do prostoru.

Kam umístit bylinky v interiéru

Ideální na pěstování bylinek v bytě je balkon, ale postačí k tomu i okenní parapet. Pokud **truhlík s bylinkami** umístíte ven před okno orientované na jih či východ, povede se jim dobře. Toto umístění má také další výhody – provoní vzduch a částečně odpudí otravný hmyz od vašich oken. Když byste rádi **bylinky** pěstovali hlouběji v interiéru např. na kuchyňské lince či na poličkách, i to je u nenáročných druhů možné. Dříve či později ale bylinky začnou strádat.

Jak se starat o bylinky

Zalévání bylinek a plevel

Většině bylinek stačí pravidelná vydatná zálivka, nemají ale rády dlouhodobě vlhkou zeminu. Proto pro jejich pěstování nejsou vhodné **samozavlažovací truhlíky**.

Hnojení bylinek

Bylinky na živiny náročné nejsou, **přemíra dusíku** naopak potlačuje jejich voňavost a podporuje příliš **rychlý růst**. Bylinky tedy přihnojovat nemusíte, stačí do záhonu jednou za rok (na jaře) přidat trochu **vyzrálého kompostu**. Vhodný může být také přídavek dřevěného popela, ten přidá do půdy vápník, který většině aromatických bylin svědčí.

Bylinky a plevel

Na záhony s kuchyňskými bylinkami nikdy **nepoužívejte chemické postřiky** proti plevelům, mohou vám způsobit vážné zdravotní komplikace. Jednou za týden či dva postačí vzít do ruky motyčku a půdu okolo bylinek **nakypřit** a tím možný klíčící plevel zlikvidovat.

Příprava bylinek na zimu

Na podzim ostříhejte všechny druhy bylinek, kterým nadzemní část během zimy odumírá (například řepík nebo libeček). **Ostříhanou nať usušte** nebo naložte do oleje či **zamrazte**, uvidíte, že během zimy vám přijde vhod.

Stále zelené druhy bylinek (šalvěj, yzop, levandule, saturejka) můžete lehce zakrýt chvojím, ale v nižších polohách ani toto opatření nebude potřeba. Tyto rostliny po zimě neseřezávejte a užijte si jejich krásné květy, sestřih proveďte až po odkvětu.